

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJEV KRANJ

Leto III. Št. 29

Kranj, 20. julija 1950

Cena din 2.—

Po vseh naših industrijskih središčih študirajo zakon o delovnih svetih

Mestni komitet KPS in Okrajni svet v Kranju sta 5. julija t. l. organizirala štiridnevni seminar, ki je imel namen upoznati množice delovnih ljudi z zakonom o upravljanju državnih gospodarskih podjetij po delovnih kolektivih. Seminarja se je udeležilo dnevno od 150 do 200 ljudi. Predvsem so ga posejali sekretarji osnovnih partijskih celic, predsedniki sindikalnih podružnic in direktorji uprav podjetij. Tu so se seznanili o načinu sodelovanja delovnih kolektivov pri upravljanju podjetij, o nalogah delavskega sveta in upravnega odbora v podjetjih.

Poleg tega seminarja pa je Okrajni svet 11. julija sklical konferenco celot-

nega sindikalnega aktiva, ki ji je prisostvoval član Glavnega odbora ZSS tovariš Plevnik. Ta je v svojem poročilu, ki ga je imel, podrobno prikazal važnosti delavskih svetov in upravnih odborov podjetij.

Novi zakon o sodelovanju naših delovnih ljudi pri upravljanju gospodarstva naše države je najboljši odgovor na vprašanje: kje je resnična demokracija, — pri nas ali na vzhodu? Pri nas temelji demokracija na najširših množicah delovnih ljudi. To je odgovor vsem obrekovalcem iz zapada in z vzhoda.

Omenjeni seminar je bil tudi v Škofji Loki, 17. t. m. pa se je pričel v Trzinu.

Na prizadevanje delavskega sveta so se zmanjšali odpadki v tovarni „Iskra“

Delavski svet tovarne za precizno mehaniko „Iskra“ v Kranju je v nekaj mesecih dosegel že lepe uspehe v svojem delu. Člani sveta so se skupaj s predstavniki direkcije lotili težavnega vprašanja, kako zmanjšati znatne odpadke v proizvodnji, ki povzročajo vsak mesec v proizvodnji izgubo več sto tisoč dinarjev. Vprašanja so se lotili z več strani. Predvsem je delavski svet sklenil, da je treba prenehati s pogostim premeščanjem delavcev od enega dela k drugemu delu.

Za kvaliteto izdelkov je v fini mehaniki potrebno, da vsak delavec čim bolj obvlada določeno fazo proizvodnje, kar pa je mogoče doseči le s stalnostjo zaposlitve na posameznih delovnih mestih. Precej odpadkov so imeli v tovarni tudi zaradi slabo izdelanega materiala, ki ga

dobavljajo drugi kolektivi. Tako so morali zaradi slabe kvalitete zavreči mnogo delov iz bakelita, ki jih je izdelalo zagrebško podjetje „Kromos“. Zato je v Zagreb odpotoval član delavskega sveta, ki je ugotovil v zagrebški tovarni vzrok slabe kvalitete, namreč neprimerno ravnanje z bakelitno maso. Izdani so bili še drugi ukrepi, ki so pripomogli do tega, da se je odstotek odpadkov znatno zmanjšal. Delavski svet posveča tudi veliko skrb temu, da tovarna pravočasno dobi potrebni material, kar je važno za redno izpolnjevanje planških nalog, nadalje skrbi za strokovni dvig delavcev in za izboljšanje življenjskih pogojev delovnega kolektiva. Na predlog delavskega sveta imajo sedaj vsako soboto po vseh oddelkih proizvodne sestanke brigadirjev.

Resen odnos do dela in študija prinaša uspeh

V dneh 7. in 8. julija so bili na I. gimnaziji v Kranju državni strokovni izpiti uslužbencev administrativne stroke.

Komitej za izgradnjo ljudske oblasti pri predsedstvu vlade LRS je že lani izdal odločbo, na podlagi katere so zadolženi uslužbenci v stroki svoje zaposlitve opraviti letos strokovne izpite. Velika in odgovorna naloga je bila opraviti izpite za operativna vodstva podjetij in državnih uradov, še težja pa je bila zadana uslužbencem, ki so se poleg svoje obveznosti v službi in izven nje, polotili temeljitega študija zgodovine, slovenščine, zemljepisa, petletnega plana, ustave z zakonodajo in strokovnih ved. Da bi uslužbencem olajšali študij, so naši poročevalci za izgradnjo kadrov organizirali strokovne tečaje. Na njih so predavali naši najboljši predavatelji. Tečajji so skoraj že povsod zaključeni in tako je prišlo do izpitov.

Lep primer temeljitega študija in ljubezni do poklica je ugotovila komisija takoj prvega dne. Poleg ostalih kandidatov sta stopili pred izpitno komisijo tudi tov. Lojzka Ješe in Julka Obid.

Kdor je imel opravka na poverjeništvu za prosveto, gotovo pozna mirno in delovno Lojzko. Odgovoren je njen posel, saj skrbi za prehrano vseh prosvetnih delavcev, poleg tega pa materialno oskrbuje vse prosvetne ustanove, planira sredstva itd. Tudi v težjih primerih poslovanja ne izgubi živcev, in v tovariškem odnosu postopa s številnimi strankami, tako da zapušča njeno pisarno vsakdo utešen in miren. Kot opravlja poverjeno ji delo z vso ljube-

nijo in točnostjo, tako se je tudi temeljito pripravila za državni izpit in ga z odličnim uspehom naredila. Ta primer vestnosti in marljivosti je za vzgled vsem ostalim kandidatom, kako naj se lotijo študija, saj rabi naša stvarnost dobre uslužbenke, ki niso le strokovnjaki pri svojem delu, marveč tudi dobri poznavalci naše preteklosti in sodobnega socialističnega razvoja. Lojzka je dobro poznala načelo sedanjih dni, namreč, da nezmožni ljudje ne morejo biti v upravni službi, zato se je tako resno pripravila na izpit.

Tudi tovarišica Julka, ki je duša personalnega oddelka na okrajnem ljudskem odboru Kranj - okolica se je na izpit vsestransko pripravila in odločno odgovarjala na vsa postavljena vprašanja. S svojim znanjem je ponovno dokazala, da so težki personalni posli v pravih rokah in da je za poverjeno ji delo vsestransko usposobljena in se bo tekom službene prakse uveljavila v dovršenega personalnega poročevalca. Obema kandidatkinjama, ki sta položili izpit z odličnim uspehom, gre naše polno priznanje in jima iskreno čestitamo.

V jesenskih mesecih bo pristopilo k nadaljnjim izpitom še mnogo uslužbencev obeh okrajnih ljudskih odborov, krajevnih ljudskih odborov in onih, ki so zaposleni v lokalni industriji. Lep vzgled, ki sta jih dali Lojzka in Julka, naj okrepe tudi njihovo zavest, da bodo le dobro zgrajene vrste odgovornih uslužbencev garant za pravilno poslovanje in tako zadan smrtni udarec birokratizmu, ki se je hotel vgnezditi v naše urade.

Drugo ljudsko posojilo je namenjeno tudi napredku našega kmetijstva

Ne le v tovarnah, tudi po vaseh in zadrugah razpravljajo o drugem ljudskem posojilu. Posamezni aktivni, množične organizacije iz cele vasi tekmujejo med seboj za čim številnejši vpis drugega ljudskega posojila. Tudi na vasi, kjer so pri prvem gledali še precej z nezaupanjem že sprejemajo obveze, ki daleč presegaajo zneske prvega posojila. Kako tudi ne bi, saj danes že lahko vidijo koristi, ki jih imajo pri tem posamezniki in skupnost, čeprav bo večina obveznic prvega ljudskega posojila izplačana šele v dveh letih. Obresti država redno izplačuje vsem podpisnikom in je bilo od prvega posojila samo na sedežu Narodne banke Kranj izplačanih nad 160 tisoč din. Poleg tega je bilo v mestu Kranju amortiziranih obveznic za 412 tisoč dinarjev, izžrebanih in izplačanih pa čez 112.000 din, 25 obveznic z dobitkom po 1000 din in 4 obveznice z dobitkom po 500 din.

Še vse bolj, kakor vrnjena posojila, izplačane obresti in bogati dobitki ši-

rijo razpoložene za drugo ljudsko posojilo med kmeti investicije in napor, ki jih vlaga naša nova socialistična Jugoslavija za napredek našega kmetijstva, za izboljšanje živinoreje in drugih gospodarskih panog.

OBVEZE FRONTNIH ORGANIZACIJ ZA LJUDSKO POSOJILLO

V oddaljenih gorskih vaseh Poljske doline vlada za vpis ljudskega posojila veliko zanimanje in močna razgibanost. Frontovci na svojih zborovanjih, na katerih rešujejo razna gospodarska in politična vprašanja dajejo že obveze za drugo ljudsko posojilo. V GORENJI VASI so se obvezali za 100.000 din, LUČINE kot majhno gorsko naselje 30.000 din, ZMINEC 45.000 din. V Gorenji vasi so se tudi pogovorili kako bodo pristopili k popravilu dijaškega internata in šole.

Kolektiv tovarne Standard je do sedaj zbral za 150.000 din obvez za ljudsko posojilo, a Tovarna čevljev 40.000 din. Obveze za ljudsko posojilo v delovnih kolektivih iz dneva v dan rastejo.

Žetev, mlačva in odkup

Zaradi toplih zadnjih mesecev je bila žetev letos končana preje kot druga leta.

Vse kmetijsko-delovne zadruge, združne ekonomije in privatniki so že končali z žetvijo, ki je bila letos v glavnem dobra, razen v tistih krajih, kjer je celotni pridelek uničila toča in sicer kar dvakrat. Sedaj pa vse delavne zadruge že pričenjajo z mlačvo, ter tekmujejo med seboj, katera zadruga bo čimprej izpolnila svoje obveznosti do države in poleg tega oddala čimveč prostih viškov.

Okrajni odbor-poverjeništvu za državne nabave v Kranju je sklical konferenco vseh mlatilničarjev, da se bo mlačev izvedla plansko in pravilno, obenem pa so dobili določene sektorje, na katerih bo opravljal delo posamezni mlatilničar.

V začetku mlačve so se pojavili na terenu posamezni mlatilničarji, ki so hoteli brez dovoljenja OLO-ja mlatiti žito, s čimer pa bi odtegnili mlatilničarsko merico od garantirane preskrbe delovnega ljudstva. Ti slučajji so se pojavili na področju KLO-jev Šenčur in Voglje, kar pa je vestno zasledovanje in delo kontrole preprečilo. Vedno pa se še najdejo posamezni strojniki pri mlatilnicah, ki namerno ne pobirajo mlatilniške merice, kar se je pojavilo v Brnikih, Cerkljah in še nekaterih drugih KLO-jih. Delo se bo tudi v bodoče stal-

no kontroliralo, da se ne bodo na račun prehrane delovnega ljudstva okoriščali posamezniki.

Odkup žitaric se bo pričel okoli 20. julija in to v prvi vrsti pri kmetijsko delovnih zadrugah, ki so prve dokončale žetev. Predpriprave za odkup, ki se bo letos vršil predvsem po brigadnem sistemu so izvršene. Potrebno je samo, da pri odkupu sodelujejo vse množične organizacije, da bo potek čim popolnejši. Za odkup so določeni zbirni centri, ki obsegajo območja 15 km in ti so: mlini Trata, Breg, Retnje-Križe. Poleg tega bodo še zbirni centri v Cerkljah in sicer za področje Cerklje, Velesovo, nadalje v Žireh, Gorenji vasi, Poljanah in Selcah.

Celoten odkup bi pričel popreje, če bi se vsi pridelovalci žitaric posluževali mlačve na mlatilnicah, pri čemer jim je odveč uredba o oddaji mlatilniške merice, zato se poslužujejo mlačnja po zastalem načinu.

Za posamezne KLO-je bodo določeni dnevi, kdaj se bo žitarice prevzemalo, za kar se pridelovalec poziva, da se držijo datumov, ki bodo določeni ter s tem prihranijo odkupnemu aparatu, kot samemu sebi dragocen čas, ki bi ga vslad netočnosti izgubljali.

V kolikor niso seznanjeni pridelovalci z uredbo o obvezni oddaji belih žit, dobijo potrebna navodila in pojasnila pri KLO-jih.

Nabirajmo zdravilna zelišča

Naši kraji so izredno bogati na zdravilnih zeliščih. Po naših gozdovih, livadah, travnikih in poljih je vse polno zelišč, katera so za naše gospodarstvo neprecenljive vrednosti. Iz njih izdelujemo zdravila, saj naše lekarne uporabljajo največ zdravil pripravljenih iz domačih zdravilnih zelišč, namesto tujih in umetnih, katera izdelujejo v inozemstvu. Z izvozom naših skrbno nabranih in posušenih zdravilnih zelišč v inozemstvo pa dobimo lepe devize, s katerimi lahko kupimo moderne sanitarne aparate, opremo za bolnišnice, ambulante itd.

Kljub velikim koristim in ugodnostim, tako za posameznika, kakor tudi za skupnost, pa temu doslej nismo pri nas dovolj posvečali pažnje. Cvet lipe in drugih zdravilnih rastlin, katerih je bilo v izobilju, nismo nabrali v dovoljnih količinah, zato pa moramo zamujeno popraviti sedaj. List lapuha, pekoče koprive, pljučnice, gozdne jagode, plod suhega bezga, borovnic in češmina, kakor tudi korenine arnike itd., to vse lahko nabiramo v tem času in oddajamo našim kmetijskim zadrugam.

Seveda pa moramo nabiralce zdravilnih zelišč opomniti na nekatere stvari in sicer: v kakšnem času naj iste nabirajo, dalje, da nabrane preveč ne stlačijo, ker na tak način se preveč okvarijo

in jih ni mogoče pravilno sušiti ter postanejo rumene ali črne, ter še več drugih stvari, za kar pa vsa podrobna navodila lahko dobite v kmetijski zadrugi.

Nabiralce zdravilnih zelišč opozarjamo tudi na ugodnosti, katere imajo pri nabiranju. Za lepo nabrana in posušena zdravilna zelišča dobi vsak potrdilo, na podlagi katerega lahko kupi tekstilno blago, obutev, razno galanterijsko blago itd. vse po nižjih enotnih cenah brez točk in bonov.

Zavedajmo se, kako važno sredstvo so nam zdravila, pa tudi devize za naše gospodarstvo, zato nabirajmo zdravilna zelišča, kakor tudi ostale gozdne sadeže, ter jih oddajajmo v naše kmetijske zadruge.

A. Z.

Delavnost frontne organizacije na Jezerskem

Frontovci na Jezerskem so letos zelo marljivi. Do sedaj so naredili 2845 prostovoljnih delovnih ur na gradilišču združnega doma, pri delih pogozdovanja pa so opravili 2199 prostovoljnih ur, dočim se sedaj pri njih vrši košnja in spravilo sena, pri čemer so že do sedaj opravili nad 250 ur. Jezerčani s tem svojim prispevkom dajejo lep vzgled požrtvovalnosti in poleta pri skupni graditvi socializma.

Naše naročnike ponovno prosimo, da nam poravnajo naročnine in obenem plačajo vsaj za tri mesece naprej

Sem in tja PO ŠIRNEM SVETU

Rešitev avstrijskega vprašanja ponovno odgodena. Pred kratkim so se sestali v Londonu namestniki zunanjih ministrov štirih velesil, da bi razpravljali o avstrijski mirovni pogodbi. Tudi ta sestanek 256. po vrsti ni prinesel nobenih rezultatov, ker je Sovjetska vlada v zadnjem času začela mešati avstrijski problem s tržaškim, kar so pa upravičeno ostale zapadne sile odklonile. Bistveno pa se gre tu le za stališče, da nobena velesila ne sme prepustiti svojega vpliva v Srednji Evropi drugi državi in tako se zavlačuje v nedogled sklenitev mirovne pogodbe z Avstrijo.

Napredovanje severno-korejskih čet v četrtem tednu vojne se nezadržno nadaljuje. Že pred tednom dni se je južno-korejska vlada preselila iz začasne prestolnice Tedžon v neznani kraj na jugu Južne Koreje, kar je bil zadnji čas, ker so severno-korejske čete prebile naravno obrambeno linijo ob obali reke Kum, ki so jo naredili Američani skupno z Južnokorejci. Izgube Američanov so velike, iz česar je razvidno, da so zoperstavili vse svoje sile v obrambo Tedžona, ki pa so ga kljub temu zavzele severno-korejske čete. Obenem pa Američanom preti obkolitev, ker naglo napredovanje severno-korejskih sil gre vse dalj na jug, ter je usmerjeno tako, da bi prišli Američanom za hrbet in jim onemogočili pristop do južnih gor. To krožno premikanje je toliko bolj nevarno, ker pričenjajo partizani, prihajajoči iz južnih gor z operacijami za hrbtom Američanov. Na drugi strani pa skušajo severno-korejske čete prebiti se do desnega krila ameriške fronte, da bi jim zaprli prehod proti vzhodu.

V severno-korejski vojski se je število prostovoljcev povzpelo na 700.000; med njimi je 200.000 žensk.

Belgijci demonstrirajo proti kraljevi vrnitvi. V Bruslu, prestolnici Belgije, so bile preteklo nedeljo velike demonstracije proti vrnitvi bivšega kralja Leopolda. Delavci so zagrozili še s hujšimi merami, če bi se Leopold še vedno drznil vrniti.

Na Madžarskem raste brezposelnost. Zaradi pomanjkanja osnovnih surovin zmanjšuje Madžarska obseg svoje proizvodnje. Mnoga podjetja delajo tedensko samo 3 do 5 dni. Množično odpuščanje večja števila brezposelnih, ki jih cenijo že nad 300.000.

Protestne stavke zaradi odpustov delavstva v Italiji. Okrog 180.000 milanskih lavcev stavka zaradi množičnih odpustov. Stavke se širijo tudi v druga mesta. Prejšnji mesec so tovarnarji odpustili nad 90.000 delavcev.

„Borba“ piše, da razvija Kominform med Bolgari in Romuni in Madžari vojno psihozo in da je v teh državah opaziti izzivalna vojaška premikanja vzdolž jugoslovanske meje. V zvezi z napadalnimi nameni kominformističnih držav, je ameriški zunanji minister Acheson na tiskovni konferenci dejal, da bi se katerikoli Sovjetski napad na Jugoslavijo smatral za skrajno resno stvar.

Lokalni obrat lesne industrije v Češnjici je eden najboljših

Lepa in prijazna je vas Češnjica v Selški dolini. Beli domovi vaščanov se skrivajo med košatim drevjem. Pri vходу v vas vidimo na levi strani več novih zgradb — obrate lesne industrije v kmetijski zadrugi v Češnjici. Veselo življenje vlada v teh obratih. V njih se bije borba za plan.

Prvi začetki današnjega velikega obrata segajo v leto 1937., ko je na svetovnem tržišču zavladala velika kriza in so se tedaj odločili napredni kmetje ustanoviti lesno zadrugo, ki bi uspešno kljubovala vsem težočam, ki jih posameznik ni mogel premagati. Zamisel so uspešno uveljavili v življenje in tudi dosegli uspehe. Po osvoboditvi je lesna zadruga še razširila svoje obrate. Danes je v Češnjici že prava lesna industrija kmečke zadruge, ki ima dva polnojeremenika, sodarske delavnice, zabojarstvo in svoj avtopark. Pred dvema leti so ustanovili tudi gozdno-lesni odsek, ki je najmočnejši in zaposluje 210 delavcev. Teži se za tem, da se čim več surovin predela doma v izdelke in polizdelke. V lanskem letu pa je bila razširjena zabojarstvo, postavljena je bila moderna mizarska delavnica za stavbno pohištvo z vsemi potrebnimi stroji, ojačano je bilo delo v sodarskih delavnicah in razširjen lastni avto prevoznikiški park, za katerega je bila kljub vsem težočam v letošnjem letu zgrajena mehanična delavnica in ustrezajoče garaže. V obratih pa za pogonsko silo strojev služita dve elektrocentrali, v gradnji pa je sedaj postavitve kotlarne, sušilnice za les ter sanitetni prostori, kar pa se vsled pomanjkanja gradbenih delavcev ne gradi s tako hitrostjo, kot bi bilo želeli.

Letos je plan precej visok, toda kolektiv ne kloni pred njim. Zaveda se, da z vsakim kubikom lesa, ki gre za izvoz prispeva k izgradnji socializma. Polletni plan je izpolnjen 100% količinsko, do čim je le malo zaostanka v sortimentu. Dela v obratih so povsod normirana,

Širok razmah dela okrajnega podjetja sa združne zgradbe

Z ozirom na hiter porast našega združništva in na ogromne naloge, ki stojijo pred nami, je bilo nujno potrebno, da se osnuje podjetje, katero bi prevzelo gradnjo združnih domov, staj, silosov ter drugih gospodarskih poslopij pri kmetijskih in kmetijskih delavnih zadrugah ter ekonomijah.

Z nalogo ministristva za kmetijstvo so se pričele povsod ustanovljati taka podjetja ter se je isto ustanovilo tudi v Kranju s pričetkom letošnjega leta. Veliko je bilo nalog pred ustanovljenim podjetjem, katero ni imelo niti potrebne orodja niti delovne sile in ostalega, kar je s tem v zvezi. Toda po vztrajni borbi uprave, kakor tudi s pomočjo oblasti, so se kmalu pričeli kazati dobri uspehi. Tako sta danes odprta dva kamnoloma in sicer na Jezerskem, kjer se pridobiva lahki kamen za izdelovanje dobre zidne opeke ter v Sangradu pri Cerkljah, kjer se med brnenjem kompresorjev in razstreljevanjem črpa dragoceni apnenec, katerega v apnenicah takoj prekuhavajo in pošiljajo na gra-

do 500 kubičnih metrov tega dragoce-nega kamna. Delavci delajo neutrudno in z zavestjo, saj vedo, kolikega pomena je čim večja produkcija tega kamna za izgradnjo naših cest. „Pretekli mesec“ je nadaljeval, „ko smo se borili, da dosežemo in presežemo svojo mesečno obveznost, so ljudje delali tudi noč in dan. Težko je bilo, ali vztrajali so, saj jih je pri delu podžigala zavest, da morajo in da tudi bodo zmagali. Če je kje nastala kaka vrzel, so priskočili na pomoč tudi nameščenci. Nekaj dni so jim pomagali skoraj vsi uslužbenci iz pisarn. Samo v mesecu juniju je bilo napravljeno 3800 prostovoljnih delovnih ur...“

„Slišala pa sem,“ sem ga prekinila, „da vam je pridno pomagala tudi mladinska delovna brigada.“ „Da,“ mi je pritrdil. „To je bila III. slovenska — petkrat udarna mladinska delovna brigada „Mihe Marinka“. Dva meseca je delala pri nas in je štela 156 mladincev in mladnic. Pridni so bili — zelo pridni! Skupno z našimi delavci so stalno presegli plan in so nam bili res močna opora.“

Izboljšajmo prevoz lesa z medsebojnim tekmovanjem naših voznikov

Vzporedno z ostalimi planskimi nalogami poteka tudi sečnja in spravilo lesa. Čeprav smo po dosegu plana med najboljšimi, bi ob večjem razumevanju posameznikov bil posek in prevoz še bolj uspešen.

Letni plan splošnega poseka je do sedaj izvršen 73%, spravilo 58%, oddaja pa 56%. Razvidno je, da je polletni plan presežen, vendar bi bili rezultati še boljši, če bi vozniki vozili les spomladi, ko še ni bilo dela na polju in bi obveze lahko izpolnili ne da bi trpelo drugo delo. Mobilizacija konj pri KZ je primerna, slabši pa je odziv v državnem sektorju. Pri tem je veliko krivde na državnih gozdnih manipulacijah, ki voznike ne znajo zainteresirati, ter jim tudi ne prikažejo važnosti in potrebe izpolnitve plana lesne proizvodnje. Tudi posamezni kmetje tega ne razumejo. Mnogo pa je takih, ki namenoma zavirajo

svojim delom pokazal zadovoljive uspehe. Ta se udeležuje predvsem na dramskem polju in pri pevskih zborih. Mnogo načrtov ima še za bodoče.

Veliko zaslugo za izpolnitev polletnega plana pripada delavstvu in pravilnemu vodstvu zadruge, čeprav se le-ta še vedno bori s številnimi objektivnimi težavami, ki zavirajo hiter razvoj podjetja. Te so predvsem v tem, da se tu kaj rado pojavlja večje reduciranje živilskih nakaznic in mora podjetje vsled tega odpuščati že itak pomanjkljivo delovno silo. To slednje vzbuja med delavstvom pogostokrat upravičeno kritiko. Delovni kolektiv podjetja pa se zaveda, da bo s pravilnim delom in trdnostjo za čim večjo delovno storilnost premostil vse težave, ter dosegel in presegel tudi postavljeno letno plansko nalogo.

potek te važne gospodarske naloge.

Potrebno bi bilo, da se tudi med našimi vozniki uvede turnirsko tekmovanje in sicer v tem, kdo izmed njih bo dosegel največji prevoz, kar se je uspešno pokazalo v brigadah na Pohorju. Nismo pa še slišali do sedaj, da bi si ta način tekmovanja utrl pot tudi v naše gozdove med gozdne delavce in voznike.

Drobne in važne vesti OD VSEPOVSOD

Avtomobilna cesta Bratstva in enotnosti“ je dograjena 15. julija, torej šest dni pred obveznostjo in poldrugo leto pred predvidenim planom. To cesto Beograd—Zagreb, ki je dolga 392 km in je le 20 km daljša od zračne črte je delalo 350.000 mladincev skozi zadnji dve leti. To je obenem do sedaj največja in najmodernejša zgrajena cesta na Balkanu.

48.000 mladincev bo delalo to poletje pri raznih gradbenih delih po vsej državi.

II. republiška razstava lokalne industrije, obrti in komunalne dejavnosti bo odprta v soboto 22. julija v Ljubljani in bo trajala do 8. avgusta t. l. Razstavni prostori bodo v bežigradski gimnaziji.

30 novih KDZ je bilo v letošnjem letu ustanovljenih do konca maja v Sloveniji.

Okrajni ljudski odbor Jesenice se je začetkom t. m. pravno razdelil na okraj Jesenice-mesto, ki šteje 14.445 prebivalcev in okraj Radovljico, kjer živi 31 tisoč 405 prebivalcev.

38.000 pitanih prašičev so oddala državna posestva v Srbiji v zadnjih petih mesecih.

Šest montažnih hiš na dan izdeluje tovarna v Zavidovičih v Bosni.

50.000 dinarjev je zadela kmetica Karin na Hrvatskem na obveznico zadnjega posojila. Ves dobljeni znesek bo na novo vpisala za drugo ljudsko posojilo.

Drugo hidrocentralo bo še letos dobila Črna gora na slapu reke Zete.

Nikdar ne bomo klonili

„Kamnolomci v Kokri so pretekli mesec izdelali 10.000 ton agregata, česar še ni dosegel noben kamnolom v naši državi.“

Te vrstice, objavljene le kot kratka vest v našem tedniku, so vzbudile mojo pozornost. „10.000 ton,“ sem pomislila, „to pomeni, da so presegli postavljeno mesečno obvezo in dosedanje produkcijo v kamnolomih naše države.“ Sklenila sem, da jih obiščem in si podrobno ogledam njihovo življenje.

Lepo sončno jutro je bilo, ko sem prihitela do avtobusa, ki naj bi me popeljal tja. Vstopila sem. Vozili smo se dolgo, preko vasi do Kokre. Končno: „Kamnolom Kokra“, zaslišim glas sprevoznika. Hitro izstopim in se znajdem prav pred vrati obratne pisarne. „Kaj pa želite, tovarišica,“ me nekdo vpraša za mojim hrbtom. Obrnem se in opazim tovariša, ki se mi predstavi kot pers. referent. Kar nekam zmedena sem na kratko povedala s kakšno željo sem prišla. Prijazno mi odvrne, da mi bodo lahko ustregli in me odpelje v sobo tovariša upravnika Troha Zdenkota. Ko sem

vstopila, je ta sedel za mizo in resno zaskrbljen pregledoval poročilo o storjenem delu. Moj spremljevalec mu je pojasnil kakšen namen ima moj obisk, nato pa naju je pustil sama.

„A tako,“ je rekel ta. „No, tovarišica, se bova pa kar midva malo pogovorila.“

Najprej me je zanimalo, koliko časa že obratuje ta kamnolom. Povedal mi je, da je začel obratovati leta 1934, kot last velikega bogataša Jožeta Slavca. Tu je preje delalo okrog 30 delavcev. Proizvajalna sredstva so bila minimalna in delavci izkoriščeni do zadnjega. Tudi storilnost je bila izredno nizka — 12 kubičnih metrov dnevno. Saj starejši delavci sami povedo, kako težko so živeli in potožijo še celo to, da po krivdi nekdanjega lastnika tega kamnoloma še do danes niso dobili izplačanih mezd, ki bi jih morali prejeti že 1939, torej že pred 11 leti.

„Kaj pa danes, kakšno je stanje?“ „Danes pa je to največji kamnolom porfirnega agregata v naši državi, ki ima tudi največjo kapaciteto,“ mi je s ponosom odvrnil. „Pri nas je zaposlenih 113 delavcev, ki delajo tudi 10 do 12 ur dnevno. Povprečno izdelajo na dan 400

do 500 kubičnih metrov tega dragoce-nega kamna. Delavci delajo neutrudno in z zavestjo, saj vedo, kolikega pomena je čim večja produkcija tega kamna za izgradnjo naših cest. „Pretekli mesec“ je nadaljeval, „ko smo se borili, da dosežemo in presežemo svojo mesečno obveznost, so ljudje delali tudi noč in dan. Težko je bilo, ali vztrajali so, saj jih je pri delu podžigala zavest, da morajo in da tudi bodo zmagali. Če je kje nastala kaka vrzel, so priskočili na pomoč tudi nameščenci. Nekaj dni so jim pomagali skoraj vsi uslužbenci iz pisarn. Samo v mesecu juniju je bilo napravljeno 3800 prostovoljnih delovnih ur...“

„Slišala pa sem,“ sem ga prekinila, „da vam je pridno pomagala tudi mladinska delovna brigada.“ „Da,“ mi je pritrdil. „To je bila III. slovenska — petkrat udarna mladinska delovna brigada „Mihe Marinka“. Dva meseca je delala pri nas in je štela 156 mladincev in mladnic. Pridni so bili — zelo pridni! Skupno z našimi delavci so stalno presegli plan in so nam bili res močna opora.“

„Je bilo v brigadi proglašanih tudi kaj udarnikov?“ sem bila radovedna.

„O, seveda so bili! Naša uprava jih je proglasila 74, direkcija Avtopota pa 34.“ „Skupaj torej 108 brigadirjev in brigadir — udarnikov,“ sem pomislila. V duhu sem si jih predstavljala in jih videla močne, polne zdravja, ogorele od sonca, z znaki udarnika na prsni in tistim odločnim pogledom, ki govori: „Mi smo Titova mladina — mladina nove Jugoslavije.“ Kar zavidala sem jim.

„Pa ne mislite, da med našimi delavci nimamo udarnikov?“ me je zdramil iz zamišljenosti tovariš upravnik. „Naši minerji, strojniki, delavci in tudi delovodje neprestano tekmujejo med seboj, kdo bo čim bolj izpolnil svojo obvezo. Med strojniki imamo celo 8-kratne udarnike: MALI VINKO in KEMPERLE FRANC s svojim vzgledom vzpodbujata vse ostale k čim večji delavnosti. Z njima pa se kosajo minerji GRACER FRANC, SAL ANTON, MRGAN IVAN — vsi trije tudi 8-kratni udarniki in 7-kratni udarnik 53 letni CERER JANEZ, ki ste o njem gotovo že kaj slišali. Vse svoje življenje je že pri tem delu. V stari Jugoslaviji je živel bedno zaradi svoje revolucionarnosti, da je bil spričo nemogočih življenjskih pogojev prisi-

Nekaj navodil potrošnikom iz okraja Kranj - okolica in Kranj - mesto

Tekom meseca julija so bile izvršene vse priprave za popolno osamosvojitve Mestnega ljudskega odbora Kranj tudi v pogledu trgovine in preskrbe. S 1. avgustom t. l. bo MLO Kranj začel poslovati popolnoma samostojno v pogledu oskrbovanja potrošnikov, prav tako pa tudi OLO Kranj-okolica samo za ostali teritorij bivšega OLO Kranj.

Da ne bi med samimi potrošniki, kakor tudi v trgovinskih podjetjih, ustanovah in organizacijah prišlo do nejasnosti radi nekaterih sprememb, ki so bile uvedene v preskrbi glede na novo upravno razdelitev okraja Kranj, dajeta OLO Kranj-okolica in MLO Kranj vsemu prebivalstvu sledeča navodila:

1. Vsi potrošniki bivaajoči na področju MLO Kranj, se bodo morali oskrbovati s prehranbenim blagom samo v prodajalnah, katere obstojajo na področju mesta Kranj. Potrošniki bivaajoči na teritoriju OLO Kranj-okolica pa si bodo mogli kupovati prehranbeno blago le v prodajalnah, ki obstojajo na območju okraja Kranj-okolica. To velja le za prehranbeno blago zajamčene in rep. dopolnilne preskrbe, oziroma za blago, kateremu je način prodaje vsakokrat posebej določen. Prehranbeno blago v prosti prodaji (sadje, zelenjava, alkoholne in brezalkoholne pijače itd.) pa si bodo mogli vsi potrošniki prosto nabavljati kjerkoli bodo hoteli.

V delavskih preskrbovalnicah (industrijskih magazinah) ki poslujejo na območju MLO Kranj se lahko oskrbujejo tudi potrošniki, ki ne stanujejo v mestu, a so člani delovnih kolektivov, katere je delavska preskrbovalnica dolžna oskrbovati. V teh preskrbovalnicah se lahko oskrbujejo tudi svojci ne glede kje stanujejo. To velja za vse blago (tudi industrijsko) ki je v zajamčeni in dopolnilni preskrbi, kakor tudi v prosti prodaji.

2. Z industrijskim blagom (tkaninami, obutvijo itd.) se lahko oskrbujejo zaenkrat vsi potrošniki iz mesta Kranj in okraja Kranj-okolica prosto v vseh prodajalnah v Kranju in okolici ne glede za kakšen način prodaje gre (n. pr. točke iz mesta Kranj so veljavne tudi v Trzinu in Skofji Loki ter obratno).

3. Radi točnejše evidence potrošnikov, obračunavanja blagovnih fondov in pravilnejše razdelitve blaga, bodo potrošniki, ki prebivajo ali delajo v podjetjih na področju MLO Kranj prejeli živ. nakaznice, katere bodo imele na odrezkih posebno označbo „C“. Te nakaznice bodo prejemale tudi vsi delavci in nameščenci, ki stanujejo izven mesta Kranj, a so zaposleni v podjetjih ali ustanovah v Kranju. Izjema so tudi ustanove in podjetja pod operativnim vodstvom OLO Kranj-okolica (ki imajo svoj sedež v Kranju in stanujejo v mestu), v katerih bodo prejemale delavci in nameščenci takšne nakaznice kot v drugih krajih, vendar pa bodo imeli kljub temu možnost nabavljati blago v katerikoli trgovini mesta Kranj, ali pa v za to določeni poslovalnici, ki bo javljena naknadno.

4. Meso si bodo potrošniki iz Kranja mogli nabavljati le v mestu, dočim potrošniki iz okolice le v mesnicah na področju okolice. Vsak potrošnik bo moral ob priliki prvega nakupa mesa v mesecu avgustu opozoriti prodajalca, da mu živ. nakaznico prežigosa s svojim žigom in bo potem potrošnik obvezan nabavljati meso v tej mesnici. To velja tudi za delavce, ki so zaposleni v Kranju, a stanujejo izven mesta, ker tudi oni mesa ne bodo mogli kupovati v Kranju, temveč le na teritoriju domačega kraja.

5. Kruh si bodo mogli potrošniki mesta in okolice nabavljati neomejeno v mestu ali okolici, ter bodo odrezki vseh vrst nakaznic veljavni vseh povsod.

6. Živilske in industrijske nakaznice za podjetja in ustanove na območju MLO Kranj bo odobral samo MLO Kranj. Nakaznice za svoje delavce in nameščencev, obrtnike itd. pa pristojni terenski odbori na območju mesta. Za ostale kraje bivšega OLO Kranj ostane stanje neizpremenjeno.

Tako za MLO Kranj, kot za OLO Kranj-okolica bo izkaznice izdajala do nadaljnjega še vedno Narodna banka v Kranju kot doslej.

Poverj. za trg. in preskrbo:

OLO Kranj-okolica
MLO Kranj

Polletni uspeh Ljudske knjižnice in čitalnice OSS v Kranju

Ljudska knjižnica in čitalnica je bila do 8. maja t. l. odprta trikrat tedensko. Radi vedno večjega obiska knjižnice in zanimanja za branje knjig je knjižnica odprta od 8. maja dalje dnevno od 10 do 12 in 14 do 18 ure le ob sobotah samo od 10 do 12 ure. V soboto popoldne in nedeljo je zaprta za interno delo.

Iz polletnega poročila za leto 1950 posnemamo, da je knjižnico obiskalo 6930 bralcev (v celem letu 1949, 7892 bralcev), od teh: odraslih moških 970, žensk 1960; mladine: moških 2631, žensk 1369 in sicer 1697 delavcev, 1123 nameščencev, 4001 mladine in 109 ostalih. Na novo se je vpisalo 390 članov.

Izposodilo se je 16545 knjig (v celem letu 1949, 15981 knjig), od teh: političnih 275, poučnih 746, leposlovnih 10577, mladinskih 4314, ostalih 636.

Novih knjig se je nabavilo 1137 ter šteje knjižnica sedaj 6557 zvezkov.

Z nakupom novih knjig ter odvodom knjig manjših sindikalnih podružnic si je knjižnica močno opomogla. Danes zadosti že skoraj vsakega bralca po zahtevanih knjigah. Vendar pa je pomanjkanje knjig še zelo občutno, ker se število bralcev vedno večja. Največje povpraševanje je po mladinskih knjigah, katere prebirajo radi vsi, odrasli in mladina.

Obisk čitalnice še ni povsem zadovoljiv. V čitalnici je na razpolago nad 30 revij in časopisov najzanimivejše vsebine. Čitalnica je odprta istočasno s knjižnico ter je dostopna vsakomur.

ljen iskati dela v tujini. Tako je begal po Franciji, Holandiji in celo v Perziji. Povsod je pridno delal in tudi zaslužil. Ali sam je izjavil, da nikjer ne dela tako rad, in da še nikjer ni bil tako zadovoljen kot v novi Jugoslaviji.

„Rada bi ga spoznala,“ sem mu rekla. „O, to pa prav lahko, popeljem vas na delovišče.“ Stopila sva iz pisarne. Bilo je okrog 10. ure popoldne in sonce je že vroče pripekalo. Vasico vse okrog obkrožajo hribi, tu vidiš Kočno, Grintavec, Krvavec in Storžič. Iz ogromnega delovišča pa se čuje neprestano brnenje kompresorjev, ropot vozičkov, ki prevažajo kamenje in zategli klci delavcev, ki drug drugega pozivajo s klici „Hej — hoj“.

Midva sva stopala po nizkih stopnicah, ki so vodile do posameznih obratov. Od obrata do vznožja je napeljan železniški tir, po katerem tečejo vagončki, ki dovažajo in odvažajo kamenje, ki ga nalagajo delavci. Tudi sedaj delavcem pomagajo mladinci — študentje.

„Tukaj“, mi je pokazal mesto, „se je 12. preteklega meseca utrgal plaz, zasul celo proga in most ter vrgel 50.000 kubičnih metrov materiala, ki smo imeli

Naši otroci nam pišejo iz počitniških kolonij

Predpriprave, ki niso bile majhne, so pri kraju in prve izmene pionirskih počitniških kolonij že uživajo lepe proste dni, nekateri ob morju, drugi zopet v lepih krajih hribovite Dolenjske in zelene Štajerske.

Za zadovoljstvo naših pionirjev se skrbi z vsem trudom. Koliko zanimanja posveča naša domovina pionirjem, nam dokazujejo številne počitniške kolonije, v katerih si otroci nabirajo novih moči in krepijo zdravje. Iz kolonije v Metliki nam pišejo, da so zelo zadovoljni, zelo jim prija kopanje v Kolpi. Hrana je zelo dobra, tako, da bodo od sedanjih 2600 prišli na 4000 kalorične vrednosti. Prostore so si lepo uredili in okrasili s parolami, vsak dan imajo pregled zanimivosti po svetu, pripravljajo pa se tudi že na končno kulturno prireditev.

Tudi iz Vranskega so sporočili, da jim življenje in delo v koloniji lepo poteka.

Celje, 15. julija. — Lep in vroč je bil dan, ko smo se 5. julija peljali — 48 pionirjev — iz Kranja proti zeleni Štajerski. Ze med vožnjo smo videli mnogo zanimivega. Sava ni bila čista, kot pri nas na Gorenjskem. Tja proti Zidanemu mostu pa je bila zelo umazana. Inženir, ki je bil z nami, nam je pojasnil, da je to zato, ker v njej izpirajo premog. Peljali smo se mimo največjih slovenskih premogovnikov: Zagorij, Hrastnika in Trbovelj.

Ob 17. uri smo dospeli v Celje. Šli smo v mladinski dom Tončke Češev. Tam smo bili razdeljeni po spalnicah, se lepo umili, okusno večerjali in nato šli k počitku. Naslednji dan nas je ob sedmih pozdravilo zlato sonce. Urnih nog smo bili na dvorišču pri telovadbi, nato zopet v umivalnice... Kako dobro nam je teknil skrbno pripravljen zajtrk! Hrana imamo okusno in obilno kot doma ob največjih praznikih. Veste, jemo petkrat na dan!

Spalnice imamo skrbno pospravljene. Na posteljah ne sme biti „ne hribovkov, ne dolin“.

Naredili smo lep sten — čas. Le pridite ga pogledat! V ostalem času pa rajamo, se igramo z žogo, gremo na izlete ali krajše sprehode. Najdaljši izlet je bil k „Celjski koči“, kamor so pa šli le naši „turisti“. Naše najlepše življenje je pa ob Savinji, kjer se kopamo ali igramo na prostu. Tu preživimo nepozabne ure!

Še nekaj dni nas loči do zaključka kolonije. V petek 21. t. m. bomo imeli prireditev v dvorani Kajuhovega doma, kjer bomo nastopili z deklamacijami, rajalnimi in telovadnimi vajami in s petjem. Zahvaljujemo se naši oblasti in vsem, ki so nam pripomogli k tako lepemu letovanju.

„Mama, kopal sem se v morju...“

Šestdeset pionirjev iz kranjskega okraja živi že več kot 10 dni v Izoli pri Kopru, ob toplem, sinjem Jadranu. Večinoma so to zdravstveno in socialno šibkejši otroci, potrebni letovanja ob morju. Skoro za vse te Gorenjce pa je to prva prilika, da vidijo morje, jadrnice, parnike, obmorska mesta, istrsko pokrajino. Tu vidijo na lastne oči, kje

in kako rastejo sočne fige, oljke, sladko grozdje, kako z mrežami lovijo ribe, kako Istrani tvorijo z osličji in stvarji o katerih v šoli toliko slišijo a nikoli ne vidijo.

Sedaj so tu! Vožnja je bila dolga, vročina in žeja huda, toda to je bilo pozabljeno takoj, ko so zvedeli, da se bodo še danes, pa res že danes kopali v morju. Prvo žejo so pogasili s sladko oranžado, potem h kosilu, nato počivat, popoldne pa v morje. Težko si je predstavljal radost otroka, ki se prvič potopi v toplo morsko vodo. Pri tem pomislimo na hribovskega otroka, ki nima nikoli prilike, da bi se kopal. Veliko presenečenje je seveda tudi, ko se prepriča, hote, še večkrat pa nehote, da je voda slana. Seveda so težave spraviti jih spet iz vode. Pa — vsaka stvar do svoje mere. Potem pa sede tam ob obali, opazujejo nemirno valovanje, širino odprtega morja; na obzorju se pokaže dim, jabor in nato ves parnik. Padajo vprašanja, pojasnjujejo si med seboj, na dan pride vse zemljepisno znanje, ki so si ga pridobili v šoli. Pridruži se jim še tovariš oficir, ki je na kopanju in pojasnjuje — tam dol je Piran, tu gori Koper, tam je Trst, na onem grebenu je tista nesrečna meja.

Popoldan mineva. Oh, saj ne gremo še domov! Toda, treba je! „Doma“ pa seveda ni vse tako prijetno. Nekaterim je malo težko ostreti se domačih navad in se vživeti v skupno življenje kolonije. V jedilnici je treba biti tiho, ne smeš biti izbirčen. Zvečer si je treba umiti tudi zobe in spraviti v red svoje stvari. Doma mama uredi posteljo, tu si jo moraš sam.

Nejavni vročine bi neprestano pili vodo, to pa ni zdravo in zato ni dovoljeno. Prve vtise in težave pa je treba sporočiti domov. Na pr. takole: „Mama, danes sem se kopal v morju. Jemo bel kruh, vsak dan meso, samo upravnik je siten. Ne pusti nam piti vode in po kosilu moramo ležati...“ Upravnik pa se takim pritožbam smeje. Kljub spremembi zraka, hrane in vode do sedaj še nihče ni obolel. Prav vsi so zdravi in niti s prebavo ni težav. Sicer pa je najhujša žeja prve tri dni in prvo uro po kosilu. V tem času jih je bilo težko odganjati od vodovodnih pip. Sedaj je to že dobro. Mleko, kava, sadje, kompot popolnoma potolaži žejo. Tov. ekonom Kuharič že poskrbi za nas.

Po njihovi želji bi se kopali od jutra do večera. Toda ne — niso se prišli samo kopat, tudi marsikaj drugega je še potrebno. Spoznati je treba kraj kjer žive, kot pionirji pa tudi na svojo organizacijo ne smejo pozabiti. Ustanovili so si odred Staneta Žagarja. Vodič Jože jim je lepo razložil, kdo je bil Stane Žagar. Tukajšnji oficirji so nas povabili, da skupno proslavimo „Dan tankistov.“ K proslavi bomo prispevali nekaj kulturnih točk. Potrebne so vaje. Moramo se jim oddolžiti ko pa so tako prijazni z nami in brez njihove pomoči kolonija ne bi bila tako oskrbljena kot je.

Tudi zadruga „Riba“ nam je napravila veliko veselje. S pravo ribiško baroko na motor so nas vse dopoldan vozili

(Nadaljevanje na 4. strani)

Cerar Janez
sedemkratni udarnik
v kamnolomu Kokra

mojih močeh pa bom „pretolkel“ še eno petletko.

Nekoliko višje pa dela tov. CERAR JANEZ, visok, koščen mož, ki mu je življenje zarisalo trde poteze. Nagovorila sva ga. Prenehal je z delom in se nama približal. Zadnji čas nekoliko boleha, kajti pred dvema meseci se mu je pripetila nesreča. Zadelo ga je v nogo in mu je zlomilo. Nekaj časa je bil v bolnici, a kljub temu, da ga noga še sedaj boli, je že po enem mesecu spet prišel na delo. Sam je rekel: „Kar ne morem biti doma, ko vem, da me tukaj čaka delo. K temu pa me še posebno kliče dolžnost, saj sem obljubil, da če bo le v moji moči izpolnim še eno petletno nalogo.“

Zahvalila sem se tovarišu upravniku in se poslovila. Ko sem odhajala, mi je pogled še enkrat objel celotni obrat, še enkrat sem se ozrla na sključene postavbe delavcev, ki so hiteli, da čim preje izpolnijo to, kar so obljubili in dajo ljudstvu, kar od njih pričakuje.

Dopisujte
v „Gorenjski glas!“

FIZKULTURA IN ŠPORT

NOGOMET

Ljubelj : Gregorčič 1 : 1 (0 : 1)

Tržič, 13. julija. Danes popoldne je bila odigrana preostala nogometna tekma za Gorenjski pokal med domačim Ljubeljem in Gregorčičem iz Jesenic, ki se je končala z neodločnim rezultatom 1 : 1 (0 : 1).

SLOVENSKA MLADINSKA LIGA

Korotan : Branik (Mrb) 3 : 0 (p. f.)

Kranj, 16. julija. Za danes popoldne napovedana prvenstvena tekma slovenske mladinske lige ni bila odigrana, ker ni bilo mladincev iz Maribora. Sodnik je v odločenem času odžvižgal tekmo 3 : 0 v korist Korotana, nakar so mladinci Korotana odigrali prijateljsko tekmo z mladinci kranjskega Železničarja, katere so premagali z rezultatom 3 : 0 (1 : 0).

SLOVAN (Beograd) : KOROTAN 3 : 2
(2 : 2)

Po zaključeni predtekmi mladincev pa je bila odigrana pred več kot 1000 gledalci lepa borbena prijateljska tekma domačega ligaškega moštva z beograjskim Slovanom, članom I. srbske lige. Gosti so pokazali precejšnjo tehnično znanje in temperamentno igro, dočim se jim domačini bili kos v požrtvovalnosti, tako, da je bila igra v obeh polčasih popolnoma enakovredna. Le z napako ožje obrambe domačih so v zadnjem času drugega polčasa dosegli gostje zmagoosni gol, kar bi se ne smelo zgoditi. Domača ožja obramba naj bo v bodoče bolj oprezna pri svojem delu. Kljub temu je rezultat tekme 3 : 2 za Slovan iz Beograda, ki je v pomladanskem prvenstvu I. srbske lige zasedel na lestvici drugo mesto — lep uspeh našega ligaša. Tekmo je sodil Novak, ki pa je bil preoster v prekrških glede domačih, do-

čim je gostom mnoge napake izpregledal.

Poverjeništvu nogometne zveze Slovenije v Kranju je lansko jesen razpisalo tekmovanje za „Gorenjski pokal“. Moštva so bila razdeljena v dve skupini in do sedaj so odigrane že vse tekme. V prvi skupini je zasedel prvo mesto Korotan, 2. Gregorčič iz Jesenic, 3. Ljubelj, Tržič in 4. Ločan, Škofja Loka, dočim je vrstni red v drugi skupini tale: 1. Naklo, 2. Železničar - Kranj, 3. Prešeren - Radviljica in 4. Železar - Slovenski Javornik. V nedeljo 23. t. m. se srečata v Kranju v finalni igri oba prvaka grup in zmagovalc iz te tekme prejme v trajno last „Gorenjski pokal“. V predtekmi te finalne borbe med Korotanom in Naklom, ki bo ob 18. uri popoldne, pa nastopita še Prešeren iz Radviljice in Železničar iz Kranja.

ODBOJKA

Z uspehom je zaključeno tekmovanje fizikalnih aktivov v odbojki, ki je bilo v dneh 9. in 16. t. m. v Kranju, in je dalo med moškimi ekipami sledeči vrstni red: prvo mesto Tiskanina Kranj, drugo Iskra, tretje Predilnica Tržič, četrto zdravilišče Golnik, peto politični delavci Kranj in zadnje Projekt Kranj. Tekma za naslov prvaka okraja med ženskima vrstama Tiskanino in Iskro je bila zelo borbena in je prinesla zmago Tiskanini s tesnim rezultatom 3 : 2.

Kratke fizikalne vesti

Urugvaj je novi svetovni prvak v nogometu. V Braziliji je končano svetovno prvenstvo v nogometu. Favorita sta bila udeleženca iz Južne Amerike, ki sta se tudi res srečala v finalni tekmi, v kateri je Urugvaj premagal Brazilijo 2 : 1 (0 : 0). Z zmago nad Brazilijo si je reprezentanca Urugvaja že drugič priborila naslov svetovnega prvaka v nogometu.

SKOZI SITO IN REŠETO

NEHVALEŽNOST KOT PLAČILO ZA POŽRTVOVALNOST

V soboto in nedeljo, 1. in 2. t. m. je v Gorenji vasi v Poljanski dolini pomagalo pri gradnji zadržnega doma okrog 20 vojnih obveznikov iz Kranja, ki so se z veseljem javili za prostovoljno delo. Čeprav je odbor za gradnjo doma vedel, da pridejo, saj je sam zaposlil za pomoč, ni za delovno akcijo ničesar pripravil. Prostovoljci so se v soboto, takoj, ko so prišli, lotili dela. Tudi v nedeljo so začeli delati že ob štirih zjutraj, da bi čim več napravili. Ker pa je bilo delo zelo slabo organizirano, so morali poleg drugih del zlagati tudi opeko, kar bi z lahkoto opravili pionirji ali mla-

dinci. Člani odbora pa so se, namesto da bi tudi sami prijeli za delo, sprehajali okoli doma in delo le odkazovali. Še bolj pa je vredno obsojanja, da prostovoljcem, ki so delali od sobote popoldne do nedelje zvečer, niso dali nikakršne hrane. Niti pitne vode, za katero so prosili, jim niso prinesli, češ, saj boste kmalu končali. Vsak otrok ve, da mora človek jesti, zlasti pa tisti, ki dela. In v Gorenji vasi se tega niso spomnili. Ob takih pogojih jim pač nihče več ne bo prihajal pomagat. V Žabnico in Poljane, kjer znajo ceniti pomoč, pa bodo vojni obvezniki še prišli.

Vojni obvezniki iz Kranja

stol. Malo za šalo, malo zares, pa je bil zob „navrtan“ in zaplombiran.

Ker sem pionirjem povedal, da bom poslal v „Gorenjski glas“ dopis kako tu živimo, so me prosili, da naj še napišem pozdrave za vse mame in očete, da so zadovoljni tu in zdravi in da naj bodo doma brez skrbi zanje.

USPEH NAŠIH FIZIKALNIH UČITELJEV

Naši fizikalni učitelji so tekmovali v vodenju vzornih ur splošne telesne vzgoje v okviru LRS. Komisija sestavljena od Komiteja za fizikuro pri VLRS je na terenu pregledala vzorne ure splošne telesne vzgoje in najboljšo med tekmujočimi nagradila.

V okraju Kranj se je priglasilo k tekmovanju šest učiteljev fizikure. Prvo nagrado v iznosu 5000 dinarjev, ki jo je bilo možno doseči v vsakem oddelku, je prejel edini marljivi in požrtvovalni tovariš ravnatelj Završnik Albin iz Žirov (nižja gimn.) Tov. Završnik je prejel najvišje število tekmovalnih točk — 766. Denarno nagrado v znesku 1000 din v oddelku sedemletk je prejel tov. upravitelj sedemletke Miklavc Franc iz Predoselj. Uspešno so tekmovali v našem okraju še tovariši: Cvek Valentin iz sedemletke Železniki, Potočnik Miha iz nižje gimnazije Tržič, Ošina Štefan iz Tekstilnega tehnikuma Kranj in tovariš Žagar Otakar iz gimnazije Kranj, ki je tekmoval v oddelku nižjih in srednjih strokovnih šol.

Do smrti so jo izstradali

Koncem prejšnjega meseca je uslužbenec socialnega skrbstva iz okraja Kranj obiskal socialno ogroženo tovarišico Porenta Francko v Stražišču. Našel jo je v obupnem stanju. Ležala je v podstrešni sobi, ki je služila obenem tudi za ropotarnico. Bila je na umazani postelji skoraj gola, neumita, opikana od bolh in podobna bolj skeletu, kakor živemu človeku. Bila je le še kost in koža. Tehtati ni mogla več kot 30 kg, čeprav je bila precej velike rasti in stara šele 37 let. Soba, v kateri je stanovala, gotovo ni bila pomita že več mesecev. Smrad v sobi je bil neznošen. Na mizi so ležali koščki starega kruha, v dveh skodelicah pa je bilo nekaj črne kave, po kateri so plaval drobec zasirjenega mleka. Ženska pa gotovo ni bila več toliko pri moči, da bi se hrane poslužila.

Njen brat, Porenta Franc je bil v tem času na orožnih vajah. Njegova žena pa je na vprašanje, kako so s Francko postopali, cinično odgovorila, da slabo. Omenila je, da je hrano za njo postavljala v prtiličje na stopnice in če je ta prišla po njo je bilo prav, če ne pa jo je, ko se je pokvarila, pač vrgla stran.

Parentovi so bili vsi člani KDZ. Ker pa Francka zadnji čas ni mogla zaradi oslabelosti več delati, je njen brat prejel za njo primerno denarno podporo, poleg živeža v naturi. Vsega tega pa ji z ženo nista dala, temveč sta jo dobesedno izstradala, da je od tega umrla.

Naj omenimo še to, da je imela pokojnica, ki je umrla samo zaradi stradanja, še druge sestre, ki imajo precejšnje kmetije in je zelo verjetno, da so te ve-dele v kašnih razmerah živi.

Obvestilo prebivalcem v Kranju

S samoosvojitvijo mesta Kranja se je ustanovila mestna kontrolna komisija, na katero naj se v bodoče obračajo s svojimi pritožbami in predlogi državljanji, ki stanujejo ali so uslužbeni na območju mesta, kakor to navaja člen 11. Zakona o državni kontroli.

Vsi državljanji imajo pravico vlagati pritožbe pri kontrolni komisiji, če opazijo nepravilnosti ali nezakonitosti pri delu državnih uslužbencev in organov državne uprave, državnih in zadrudnih ustanov in podjetij ter družbenih organizacij.

Državljanji imajo pravico podajati svoje predloge za odpravo takih pomanjkljivosti, za boljšo organizacijo poslovanja, za zboljšanje delovnih metod in podobno.

Državljanji lahko podajo svoje pritožbe in predloge pisмено ali ustmeno in so take pritožbe in predlogi takse prosti.

Mestna kontrolna komisija ima svoje prostore na Mestnem ljudskem odboru Kranj — soba št. 6. Uradne ure vsak delavnik od 7 do 15 ure.

Mestna kontrolna komisija Kranj

TEDENSKA KRONIKA

Dve počitniški koloniji primorskih otrok sta v Kranju. — Pretekli teden je prispela v naše mesto prva skupina počitniške kolonije iz Trsta. V njej je 223 otrok, ki so se nastanili v osnovni šoli v Kranju in si prijetno uredili bivanje med nami. Ti otroci so pod skrbnim, vzgojnim vodstvom, ki budno pazi na njihovo udobnost in potrebno razvedrilo, prireja izlete v bližnjo okolico in otroške zabave na velikem šolskem igrišču. Mali Tržačani, ki so večinoma otroci socialno šibkih staršev, izražajo polno svoje zadovoljstvo nad bivanjem pri nas. Druga počitniška kolonija pa je prišla iz Reke in ima svoj dom v mladinskem domu Franceta Prešerna. Ta skupina šteje nad 150 otrok, dečkov in deklic od 6 do 13 let starosti, ki se prav tako kot Tržačani počutijo srečne v naši sredi.

Zborovanja združenja slepih, ki je bilo 2. t. m. v Kranju se je udeležilo prav lepo število članov, ki so se pomenili o vseh nalogah in težavah svoje organizacije. Iznašali so tudi razne nepravilnosti in krivice, ki se jim gode v vsakdanjem življenju, zaradi birokratizma, ki se je vnesel tako v naše urade kot v trgovski aparat, ki ne upošteva in ne dojemata njihovih potreb, kar bo ljudska oblast skušala odpraviti.

Strela udarila v kozolec. — V soboto zjutraj je divjala nad Kranjem in okolico nevihta. Močan nallv, pomešan s točo je trajal skoro eno uro in povzročil precejšnjo škodo na vrtovih in njivah. Med nevihto je udarila strela v kozolec — last posestnika Jožeta Kosa na Hujah. Kranjski gasilci so takoj pritekli na pomoč in pogasili požar.

Cirkus Tivoli iz Ljubljane je prišel pretekli teden na gostovanje v Kranj, kjer na igrišču Planine že več dni na svojih dnevni predstavah vzbuja ogromno zanimanje prebivalstva mesta in njega okolice. To republiško podjetje ima v svojih vrstah res nekaj dobrih umetnikov: artistov in akrobatov, ki zaslужijo našo pažnjo. Cirkus ima tudi odlično zdresirane konje, s katerimi prikazuje prav uspele točke svojega pestrega programa.

Spominski dnevi

V drugi polovici julija 1949. leta so bataljoni II. grupe na svoji poti na Stajersko s pomočjo Poljanske in Selške čete na Gorenjskem odbijale sunke nemške ofenzive. Vsak dan so bile hude borbe. Posebno hudi boji so bili 26. julija na Gabrški gori, Lučinah in Zirovskem vrhu. V enem mesecu je bilo 35 spopadov: I. in II. bataljon sta se nato premaknila na Jelovico in se obrazovala za nadaljni pohod.
21. do 28. julija 1948. V. Kongres KP Jugoslavije v Bogradu.

23. julija 1919. ustanovljena slovenska univerza v Ljubljani.

27. julija 1941. obešen v Kranju prvi Slovenec „v svarilo gorenjskim partizanom“.

Dežurna služba

23. julija ima službo pri socialnem zavarovanju dr. Pance Pavel, tel. 353 — lekarna: Centralna lekarna Titov trg; — trafika Mohorko Vida, Koroška cesta.

Kino

„STORŽIČ KRANJ“ od 25. do 27. julija francoski film „Ob zori“.

„SVOBODA“ STRAŽIŠČE od 21. do 24. julija švedski film „Ko cvetijo livade“.

ŠKOFJA LOKA od 20. do 23. julija francoski film „Kavarna v pristanišču“.

TRŽIČ 22. in 23. julija ameriški film „Sedmi križ“ — 26. in 27. julija ameriški film „Gospa Curie“.

Objave

Planinsko društvo Kranj gradi planinski Dom na Storžiču in zato organizira delovno brigado, katera odide 22. t. m. na Storžič. Za hrano in prenočišče preskrbljeno. Delovni čas 7 ur. Planinci, pomagajte graditi Dom, da bo čimprej služil delovnemu ljudstvu! — Prijavite se v brigado v društveni pisarni, Jenkova ulica 6.

Mali oglasi

18. julija izgubljen moder dežni plašč pri Tenetišah vrniti protituberkuloznemu dispanzerju v Kranju. Kolesar, ki ga je pobral je znan.

16. julija izgubljeno moško zapestno uro na poti od Jošta do Javornika vrniti proti nagradi Gogala Janko, Kranj, Prešernova ul. 5.

Dve mladi kozi prodam. Naslov v upravi lista.

Zamenjam enosobno stanovanje v Čirčah z enakim v Kranju ali bližini. Ponudbe na upravo lista.

Kupim manjšo hišico v bližini Kranja. Ponudbe na upravo lista.

10. julija ponoči na Partizanski cesti do Primskovega izgubljeno jopico ciklam barve vrniti na upravo lista.

Izgubljeno oficirsko živilsko nakaznico na ime Nekšič Vera, vrniti proti nagradi na Nekšič Vera — Stritarjeva 1, Kranj.

Prodajam moško kolo. Ogled nedelja popoldan. Mici Metelko, Huje 31, Kranj.

V petek ukradeno kolo, — registrska številka 5416 (tovarniška številka 65.187). Svarim vsakogar pred nakupom, a kdor kaj ve o njem, naj javi na upravo lista.